

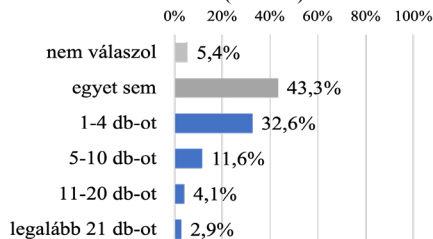
GENERÁCIÓS KÜLÖNBΣÉGEK A MAGYAR LAKOSSÁG KULTÚRÁVAL KAPCSOLATOS BEÁLLÍTÓ-DÁSA ÉS MAGATARTÁSA TEKINTETÉBEN 2018-AS REPREZENTATÍV FELMÉRÉS ALAPJÁN

Dr. Jakopánecz Eszter, jakopanecz.eszter@ktk.pte.hu
egyetemi adjunktus, PTE KTK Marketing és Turizmus Intézet

1. Kultúrához való viszonyulás

A kultúrát összességében inkább fontosnak tartják a válaszadók: 10 fokozatú skálán átlagosan **6,31-re értékelték** (13,7% választott legfeljebb 3-as értéket, legalább 8-as értéket 34,5%). A demográfiai csoportok között a nők, a nagyobb városok és a főváros lakói, illetve a legalább középfokon képzettek átlag feletti arányban tartják fontosnak a kultúrát (legalább 8-as érték). A **generációik között nincs szignifikáns különbség** a kultúra fontosságában.

1. ábra: Elolvasott könyvek száma az elmúlt 1 évben (n=2001).

2. Olvasási szokások

A teljes mintában **átlagosan 8,6 db könyvet olvastak el** a válaszadók a megkérdezést megelőző évben (a munkából és tanulásból fakadó kötelező olvasmányokon kívül), ugyanakkor magas arányban voltak, több mint 43%, akik egy könyvet sem olvastak (1. ábra). A demográfiai csoportok között a nők, a Budapesten élők és a felsőfokon képzettek olvasnak átlag feletti mértékben. A **generációik között nincs szignifikáns különbség** e kérdésben. Könyvet mint kulturális terméket a megérdeztettek 36,6%-a vásárolt a megelőző évben, ebben generációs különbséget nem találtunk.

3. Részvétel kulturális tevékenységekben

Összesen **16 különböző kulturális tevékenység** kapcsán vizsgáltuk a lakosság részvételi gyakoriságát az elmúlt év távlatában (2. ábra). A tevékenységeket az elérhető kultúrakutatási előzmények (Antalóczy és tsai 2009, 2010, Special Eurobarometer 2013) alapján határoztuk meg. Eredményeink alapján 40%-os részvételi arányt csak a **szórakozóhelyek** (43,9% látogatta valamilyen gyakorisággal) és a **mozi** (46,4%) kapcsán mértünk, a **többi tevékenységnél 60%-ot meghaladó a távollevők aránya**. A legszűkebb látogatói kört a opera előadások (4,7%), operett vagy magyar nótá előadások (4,7%), illetve dzsesszkoncertek (9,1%) vonzottak.

2. ábra: Kulturális programokon való részvétel gyakorisága az elmúlt egy évben (n=2001)

1. táblázat: Az egyes generációk érintettsége a leggyakoribb részvételi arányuk szerint különböző kulturális tevékenységekben (n=2001)

Vizsgált kulturális tevékenységek	Leggyakoribb részvételt generációként		
	Fiatalok (16-29 évesek)	Középkorúak (30-59 évesek)	Idősek (60-74 évesek)
Járt szórakozóhelyen (pl. diszkó, zenés, műsoros klub, kávézó).	51,3% évente legalább 3-szor		
Járt moziban.	47,2% évente legalább 3-szor		
Járt nyilvános könyvtárban.	23,4% évente legalább 1-szer		
Járt könnyűzenei koncerten.	22,8% évente legalább 3-szor		
Látogatott műemlékeket, történelmi emlékhelyeket.		32,0% évente legalább 1-szer	
Látogatott múzeumot vagy képtárat.		30,6% évente legalább 1-szer	
Részt vett fesztiválon.	56,2% évente legalább 1-szer		
Részt vett cirkuszi előadás.		17,8% évente legalább 1-szer	

4. Generációs különbségek az aktivitásban

Az egyéb demográfiai jellemzők mellett a generációs hovatartozás is mutat különbségeket az egyes kulturális tevékenységekben való érintettségben (1. táblázat). Főként a **fiatalokra jellemző a szórakozóhelyek, mozik, könyvtárak, könnyűzenei koncertek és fesztiválok látogatása**. A középkorúak a történelmi műemlékek, a múzeumok és a cirkuszi előadások látogatásában jelennek meg átlag feletti arányban. Az idősek egyetlen kulturális tevékenység esetén sem jelennek meg kimagasló mértékben. Az eredmények szerint a fiatal generáció tagjai mutatkoznak leginkább aktívnak a kulturális tevékenységekben való részvételben, és ezt főként otthonukon kívül végzik. Az otthoni - otthonon kívüli kulturális időtöltés 10 fokozatú bipoláris skáláján a fiatalok átlag feletti arányban választották, hogy **inkább otthonon kívüli elfoglaltság jellemző rájuk** (43,2% választott legalább 7-es értéket, szemben a középkorúak 29,6%-ával). Az otthoni kulturális időtöltés azonban széles körben jellemző az idősekre (50,3% választott legfeljebb 2-es értéket), szemben a fiatalokkal (18,9%) és középkorúakkal (30,8%).